

ΕΥΘΥΣ → ΠΛΑΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Κύριες προτάσεις κρίσεως → σε ειδικό απαρέμφοτο.

-Οριστική ενεστώτα ή παρατατικού → απαρέμφοτο ενεστώτα

-Οριστική παρακειμένου ή υπερσυντελικού → απαρέμφοτο παρακειμένου

-Οριστική μέλλοντα → απαρέμφοτο μέλλοντα

-Οριστική συντελεσμένου μέλλοντα → απαρέμφοτο συντελεσμένου μέλλοντα (στην Π.Φ.)

Το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφότου τίθεται σε πτώση αιτιατική και δηλώνεται στην πρόταση, όταν το ρήμα από το οποίο εξαρτάται είναι ενεργητικό μεταβατικό. (λατινισμός)

Όταν το ρήμα εξάρτησης είναι λεκτικό ή δοξαστικό παθητικής φωνής τότε το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφότου τίθεται σε ονομαστική (άρση του λατινισμού).

Παραδείγματα:

Ego libenter tibi mea sede cedo.

Caecilia puellae dixit se libenter illi sua sede cedere.

Oleum et operam perdidit.

Sutor dicere solebat oleum et operam se perdidisse.

Non est hoc temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem.

Porcia dixit non esse id temerarium factum suum, sed certissimum indicium amoris sui erga illum tale consilium molientem.

Homo es impudens.

Nasica dixit illum (= Ennium) hominem esse impudentem.

Κύριες προτάσεις επιθυμίας → σε τελικό απαρέμφοτο ή δευτερεύουσα βουλητική πρόταση.

Το υποκείμενο του τελικού απαρεμφότου τίθεται σε ονομαστική (ταυτοπροσωπία) ή αιτιατική (ετεροπροσωπία), εκτός των περιπτώσεων που το ίδιο το απαρέμφοτο είναι παθητικό ή το esse (συνδετικό) οπότε μπορεί στην ταυτοπροσωπία να ισχύει λατινισμός. Για τη δευτερεύουσα βουλητική πρόταση, που εκφέρεται με υποτακτική ισχύει η ιδιόμορφη ακολουθία των χρόνων, ανάλογα με το ρήμα εξάρτησης.

Προσοχή στην εισαγωγή της ανάλογα με το αν είναι καταφατική (**ut**) ή αρνητική (**ne**)

Παραδείγματα:

Oribus urbis nolite confidere.

Moneo vos ne oribus urbis confidatis.

Summa diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc.

Cicero eum orabat summa diligentia vel Romam mittere vel Epheso redeuntem cum illo deducere.

Cicero eum orabat ut summa diligentia vel Romam mitteret vel Epheso rediens cum illo deduceret.

Atqui ante tertium diem scitote decerptam esse Carthagine.
Cicero admonuit illos ut ante tertium diem scirent decerptam esse Carthagine.

Tamquam scopulum, sic fugias verbum insolens atque inauditum.
Caesar admonet tamquam scopulum ut sic fugiat verbum insolens atque inauditum.

Ευθείες ερωτήσεις→ σε πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις.

Οι πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις που εκφέρονται με **υποτακτική**, ακολουθούν τους κανόνες ακολουθίας των χρόνων. (για τον τρόπο μετατροπής βλέπε το οικείο κεφάλαιο)

Παραδείγματα:

Num ad hostem veni et captiva in castris tuis sum?
Mater Corolianum interrogabat num ipsa ad hostem venisset et captiva in castris illius esset.

Qui potuisti populari hanc terram?
Mater Corolianum rogat qui potuerit ille populari eam terram.

Tu mihi ipsi non credis?
Quaerebat ex eo nonne ille sibi ipsi non crederet.

Οι δευτερεύουσες προτάσεις→ παραμένουν δευτερεύουσες προτάσεις.

Εκφέρονται με **υποτακτική**, που καθορίζεται από το ρήμα εξάρτησης και τους κανόνες ακολουθίας των χρόνων.

Παραδείγματα:

Licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium.
Dixit is Sullae licet mortem minitaretur, numquam tamen se hostem iudicaturum esse Marium.

Non dubito quin calva esse nolis.
Augustus dixit se non dubitare quin illa calva esse nollet.

Interrogo vos quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore.
Cato inquit se interrogare illos quando eam ficum decerptam esse putarent ex arbore.

ΠΛΑΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ→ ΕΥΘΥΣ

Παραδείγματα:

Exclamavit Nasica se domi non esse.

Exclamavit Nasica: "Ego domi non sum".

Semper tamen meminero urbem Romam et Italiam a Mario conservatam esse.
Semper tamen meminero: "Urbs Roma et Italia a Mario conservata est.

Sertorius eum iussit tacere.

Sertorius eum iussit: "Tace!".

Tandem puella rogavit materteram ut sibi paulisper loco cederet.

Tandem puella rogavit: "Matertera, mihi paulisper loco cede!".

Id exemplum sutorem quendam incitavit ut corvum doceret parem salutationem.

Id exemplum sutorem quendam incitavit: "Doceam parem salutationem!".

Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva.

Tum interrogavit filiam: "Utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva?".

"Mavisne post aliquot annos cana esse an calva?".

"Post aliquot annos cana esse mavis an calva?".

Sertorius omnibus persuasit cervam, instinctam numine Dianae, conloqui secum et docere, quae utilia factu essent.

Sertorius omnibus persuasit: "Cerva, instincta numine Dianae conloquitur mecum et docet, quae utilia factu sint".

Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis.

"Nemo patriae consulit, nisi vos ipsi patriae consulueritis".

Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat.

Caesar legatum iubet: "si adire non potes, epistulam ad amentum tragulae adliga et intra castra abice".

Narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem.

Narrate Samnitibus: "Manius Curius mavult locupletibus imperare quam ipse fieri locuples".

Praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset.

Praeterea praecepit: "Eam cras repente in eum locum emitte, in quo ego cum amicis ero".